

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 5416
Tarih : 18.09.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

AKP Hükümetinin, halklarımızın benimsediği değişik inançlar arasında ayırım gözeterek kamusal eğitim düzenini kendi hizmetine sokmaya yönelik olarak gerçekleştirdiği ideolojik müdahalelerin bilimsel, demokratik, parasız, laik ve anadilinde eğitim ilkeleri açısından yarattığı sorunların incelemesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Ertuğrul Kürkçü
İzmir Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

AKP Hükümetinin, iktidara geldiği 2002'den beri eğitim sistemine, genel olarak kamu yönetimi ve eğitim kurumlarının yönetimine kendi siyasal ve toplumsal çıkarlarından hareketle yaptığı müdahaleler son yıllarda giderek şiddetlenmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK'e bağlı eğitim kurumlarında inanca dayalı siyasal kadrolaşma her alanda yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerin kendileri ve ailelerinin rızası dışında merkezi sınavlar ile imam hatip okullarına yerleştirilmesi bir kuralmışçasına topluma dayatılmakta, yurttaşların ve eğitim dünyasının tercih ve talepleri hiçe sayılarak bu okullar zorunlu temel eğitimin merkezine yerleştirilmek istenmektedir. Öğrencilere okullarda seçmeli ders olarak dini içerikli derslerin dayatılması, okul yönetimlerine, öğretmenlere ve öğrencilere bu yönde idari yönlendirmelerin yapılması, örneğin kız öğrencilerin rızalarına aykırı olarak örtünmeye zorlanması türünden baskıların sistematikleştirilmesi tahammül edilmez boyutlara ulaşmaktadır.

2017-2018 Eğitim öğretim yılına girerken özellikle eğitim müfredatında yapılan değişiklikler de kamuoyunda yeni bir tepki dalgasına neden olmuştur. Yeni müfredat ile milli eğitim kurumu gündelik hayatın din temelli işleyişine daha fazla kapı aralayan, AKP hükümetinin ideolojik ve ahlaki normlarını topluma dayatmakta bir kaldıraç olarak iş görecektir bir içerikle donatılmaya yönelmiştir. Müfredatın tamamına yön veren bir ilke olarak milli eğitime sokulan "cihad" kavramının "hem ekonomik, hem kültürlerarası hem de silahla yapılan mücadele" şeklinde tanımlanması, yalnızca biyolojinin değil doğa, düşünce ve teknik bilimlerinin tümünün çekirdeği olan evrim teorisinin müfredattan çıkarılması, erkek merkezli, ataerkil bir aile ve toplum anlayışına dayanan cinslerarası ilişkinin biricik ahlaki ilke ve ahlaki toplum modeli olarak mutlaklaştırılması, kadının ailede ve toplumda "karı" ve "eş" olarak kodlanarak "kocaya itaat" ile yükümlenmesi, milli eğitimin çocukları ve gençleri kendilerinin ve ailelerinin yaşam ve inanç tercihlerini inkara ve AKP'nin din ve ahlak yorumlarını kabule zorlayıcı bir karakter kazandığına dair somut örneklerdir.

AKP iktidarının eğitime yönelik bu müdahaleleri Siyasal İslam'ı, gündelik yaşam, ve gündelik söylem içerisinde yeni resmi ideoloji olarak topluma yedirme ve yayma stratejisinin bir tezahürüdür. AKP iktidarının siyasal müdahaleleri de, önceki otoriter laiklik anlayışı da özgür düşünceyi ve inanç özgürlüğünü dikkate almamakta ve öğrencilerin özgür bireyler olduğu hakikatini yok saymaktadır. Kendinden önceki bütün iktidarlar gibi AKP hükümetleri de toplumun çok kültürlü, çok inançlı yapısını yukarıdan aşağıya dayatma ve zor yoluyla bozunuma uğratarak kendine benzetmeyi esas alan ırkçı, mezhepçi, tekçi, inkarcı ve asimilasyoncu politikaları egemen kılma peşindedir. Bu politikaların eğitimdeki karşılığı ve siyasi anlamı demokrasinin inkârı, totaliter tek biçimliliğin önünün açılmasıdır.

AKP'nin eğitimdeki tekçi dayatmaları -pratikteki bütün aşınma ve bozunmalara karşın- halen Türkiye'de hukukun belirleyici çerçevesi olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler İnsan

Hakları Evrensel Bildirgesi bağlamında açık hak ve özgürlük ihlalleridir. Okullar, genç kuşakların kendilerini özgür, özerk, özgün bireyler olarak inşa etmelerinin önünü açmalı ve onlara mümkün bütün seçenekleri sunabilmelidirler. Okullar, dayatmacı, dar, tekçi, sınırlandırıcı, akli, kalbi ve bedeni bireyin iradesini hiçleştirerek öngörülen kalıplara döken hapisaneler, esir kampları değildir. Bizler, öğrencilerin, ülkede ve toplumda var olan bütün dillerin, dinlerin, kimliklerin, cinsiyetlerin, kültürlerin bilgisini edinerek, birlikte yaşamının yollarını ana sınıflarından başlayarak keşfetmelerinin yolunu açacak, öğrencilerden hiç bir bilgiyi saklamayan, gizlemeyen ve onlara bilgi yerine doktrin dayatmayan özgür, çoğulcu, cinsiyetçilik ve ırkçılıktan arınmış okullardan, halkların okullarından yanayız.

Bütün bu gerekçelerle eğitim düzenine yönelik, çocukların ve ailelerinin eşitlik ve özgürlük hakkını ihlal eden siyasal müdahalelerin tamamının araştırılması için bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

GEREKÇE

Merkezinde okulun yer aldığı eğitim düzeni, devletin en önemli ideolojik aygıtları arasındadır. Yurttaşların devlete egemen olan kabulleri ve genel zihniyeti paylaşan bireyler olarak yetiştirilmelerinin başlıca zemini ve devletin kamusal alana müdahalelerini meşrulaştırmanın en önemli kaldırıcı olarak resmi ideolojinin üretildiği ve yeniden üretildiği kurum eğitimidir. Bu işlevi dolayısıyla eğitim kurumuna egemen olmak, egemenliğini ebedileştirme arzusundaki bütün hükümetlerin temel hedefleri arasındadır. Ancak AKP hükümetinin eğitime yönelik müdahaleleri 12 Eylül askeri darbe rejiminin dayattığı Anayasanın meşruiyet sınırları dahi aşarak, öte yandan Türkiye'nin taraf olduğu -dolayısıyla iç hukukun tamamlayıcı bir parçası olduğu Anayasa'nın 90. Maddesince düzenlenen- uluslararası insan ve çocuk hakları antlaşmalarının öngördüğü bütün hedef ve standartları yok sayarak kamusal, bilimsel, laik ve demokratik eğitim için tehdit edici bir merhaleye ulaşmıştır.

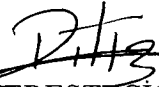
AKP Hükümetinin, iktidara geldiği 2002'den beri eğitim sistemine, genel olarak kamu yönetimi ve eğitim kurumlarının yönetimine kendi siyasal ve toplumsal çıkarlarından hareketle yaptığı müdahaleler son yıllarda giderek şiddetlenmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK'e bağlı eğitim kurumlarında inanca dayalı siyasal kadrolaşma her alanda yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerin kendileri ve ailelerinin rızası dışında merkezi sınavlar ile imam hatip okullarına yerleştirilmesi bir kuralmışçasına topluma dayatılmakta, yurttaşların ve eğitim dünyasının tercih ve talepleri hiçe sayılarak bu okullar zorunlu temel eğitimin merkezine yerleştirilmek istenmektedir. Öğrencilere okullarda seçmeli ders olarak dini içerikli derslerin dayatılması, okul yönetimlerine, öğretmenlere ve öğrencilere bu yönde idari yönlendirmelerin yapılması, örneğin kız öğrencilerin rızalarına aykırı olarak örtünmeye zorlanması türünden baskıların sistematikleştirilmesi tahammül edilmez boyutlara ulaşmaktadır.

2017-2018 Eğitim öğretim yılına girerken özellikle eğitim müfredatında yapılan değişiklikler de kamuoyunda yeni bir tepki dalgasına neden olmuştur. Yeni müfredat ile milli eğitim kurumu gündelik hayatın din temelli işleyişine daha fazla kapı aralayan, AKP hükümetinin ideolojik ve ahlaki normlarını topluma dayatmakta bir kaldırıcı olarak iş görecektir bir içerikle donatılmaya yönelmiştir. Müfredatın tamamına yön veren bir ilke olarak milli eğitime sokulan "cihad" kavramının "hem ekonomik, hem kültürlerarası hem de silahla yapılan mücadele" şeklinde tanımlanması, yalnızca biyolojinin değil doğa, düşünce ve teknik bilimlerinin tümünün çekirdeği olan evrim teorisinin müfredattan çıkarılması, erkek merkezli, ataerkil bir aile ve toplum anlayışına dayanan cinslerarası ilişkinin biricik ahlaki ilke ve ahlaki toplum modeli olarak mutlaklaştırılması, kadının ailede ve toplumda "karı" ve "eş" olarak kodlanarak "kocaya itaat" ile yükümlenmesi, milli eğitimin çocukları ve gençleri kendilerinin ve ailelerinin yaşam ve inanç tercihlerini inkara ve AKP'nin din ve ahlak yorumlarını kabule zorlayıcı bir karakter kazandığına dair somut örneklerdir.

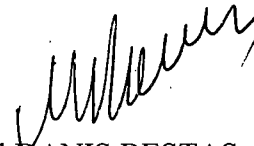
AKP iktidarının eğitime yönelik bu müdahaleleri Siyasal İslam'ı, gündelik yaşam, ve gündelik söylem içerisinde yeni resmi ideoloji olarak topluma yedirme ve yayma stratejisinin bir tezahürüdür. AKP iktidarının siyasal müdahaleleri de, önceki otoriter laiklik anlayışı da özgür düşünceyi ve inanç özgürlüğünü dikkate almamakta ve öğrencilerin özgür bireyler olduğu hakikatini yok saymaktadır. Kendinden önceki bütün iktidarlar gibi AKP hükümetleri de toplumun çok kültürlü, çok inançlı yapısını yukarıdan aşağıya dayatma ve zor yoluyla bozunuma uğratarak kendine benzetmeyi esas alan ırkçı, mezhepçi, tekçi, inkarcı ve asimilasyoncu politikaları egemen kılma peşindedir. Bu politikaların eğitimdeki karşılığı ve siyasi anlamı demokrasinin inkârı, totaliter tek biçimliliğin önünün açılmasıdır.

AKP'nin eğitimdeki tekçi dayatmaları -pratikteki bütün aşınma ve bozunmalara karşın- halen Türkiye'de hukukun belirleyici çerçevesi olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi bağlamında açık hak ve özgürlük ihlalleridir. Okullar, genç kuşakların kendilerini özgür, özerk, özgün bireyler olarak inşa etmelerinin önünü açmalı ve onlara mümkün bütün seçenekleri sunabilmelidirler. Okullar, dayatmacı, dar, tekçi, sınırlandırıcı, akli, kalbi ve bedeni bireyin iradesini hiçleştirerek öngörülen kalıplara döken hapisaneler, esir kampları değildir. Bizler, öğrencilerin, ülkede ve toplumda var olan bütün dillerin, dinlerin, kimliklerin, cinsiyetlerin, kültürlerin bilgisini edinerek, birlikte yaşamının yollarını ana sınıflarından başlayarak keşfetmelerinin yolunu açacak, öğrencilerden hiç bir bilgiyi saklamayan, gizlemeyen ve onlara bilgi yerine doktrin dayatmayan özgür, çoğulcu, cinsiyetçilik ve ırkçılıktan arınmış okullardan, halkların okullarından yanayız.

Bütün bu gerekçelerle eğitim düzenine yönelik, çocukların ve ailelerinin eşitlik ve özgürlük hakkını ihlal eden siyasal müdahalelerin tamamının araştırılması için bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

Filiz KERESTECIOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

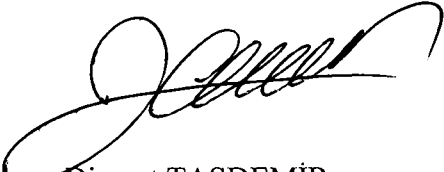
Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

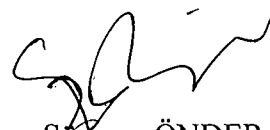
Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

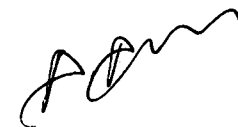
Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

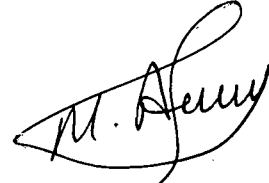
Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

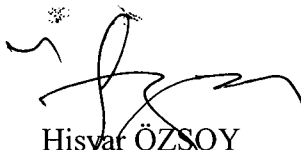
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

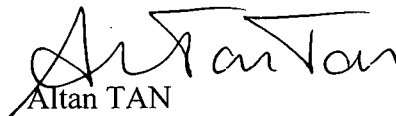
Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

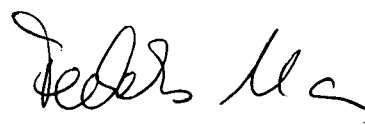
Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

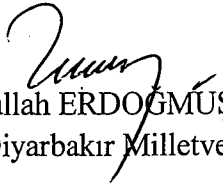
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

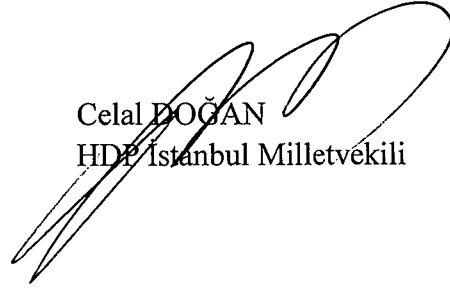
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

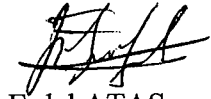
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili